

- konzultacije:11.07.2017. god u 9 sati

2016/17 LJETNI ROK

Nacionalni centar
za vanjsko vrednovanje
obrazovanja

Identifikacijska
naljepnica

PAŽLJIVO NALIJEPI

MAT A

MATEMATIKA

viša razina

MAT A D-S038

MATA.38.HR.R.K1.24

23631

12

Matematika

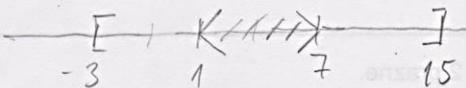
I. Zadatci višestrukoga izbora

U sljedećim zadacima od više ponuđenih odgovora samo je **jedan** točan.
 Za pomoć pri računanju možete pisati i po ovim stranicama ispitne knjižice.
 Točne **odgovore morate označiti znakom X na listu za odgovore kemijskom olovkom.**
 U zadacima od 1. do 10. točan odgovor donosi jedan bod, a u zadacima od 11. do 15. dva boda.

1. Zadani su intervali $A = [-3, 7)$ i $B = (1, 15]$. Koji je skup presjek intervala A i B ?

- A. $[-3, 1)$
- B. $\langle -3, 15]$
- C. $\langle 1, 7)$
- D. $\langle 7, 15]$

$$A \cap B = ?$$

- A.
- B.
- C.
- D.

2. Za koliko cijelih brojeva x vrijedi nejednakost $\left| \frac{36}{x} \right| \geq 17$?

- A. za 3
- B. za 4
- C. za 6
- D. za 9

$$? \dots x \in \mathbb{Z}$$

$$\frac{36}{17} = 2.11 \dots$$

$$\frac{36}{|x|} \geq 17, x \neq 0$$

$$|x| \leq \frac{36}{17}$$

$$-\frac{36}{17} \leq x \leq \frac{36}{17}$$

$$x \in \{-2, -1, 1, 2\} \Rightarrow 4$$

- A.
- B.
- C.
- D.

3. Udaljenosti na zemljopisnoj karti manje su 4 800 000 puta nego u prirodi. Ako je zračna udaljenost Zagreba i Kutine 72 km, kolika je udaljenost tih dvaju gradova na toj karti?

- A. 0.67 cm
- B. 1.5 cm
- C. 6.67 cm
- D. 15 cm

$$72 \text{ km} = 72\,000\,000 \text{ cm}$$

$$72 : 48 = 1.5$$

$$1 \text{ km} = 1000 \text{ m} = 100\,000 \text{ cm}$$

- A.
- B.
- C.
- D.

MAT A D-S038

01

Matematika

Matematika

4. Ako je $S = 100 \cdot (S + P)$, čemu je jednako P ?

A. $P = -99S$

B. $P = \frac{-99}{100}S$

C. $P = \frac{101}{100}S$

D. $P = 101S$

$$\frac{S}{100} = S + P$$

$$P = \frac{S}{100} - S$$

$$P = -\frac{99S}{100}$$

- A.
 B.
 C.
 D.

5. Koji je od navedenih članova jedan od pribrojnika u izrazu $b^2(2a-1)^2 + a(b^2+4)$ nakon njegova sređivanja?

A. $-3ab^2$

B. $-ab^2$

C. $3ab^2$

D. $5ab^2$

$$4a^2b^2 - 4ab^2 + b^2 + ab^2 + 4a = 4a^2b^2 - 3ab^2 + b^2 + 4a$$

- A.
 B.
 C.
 D.

6. Puna metalna kugla polumjera 10 cm pretopljena je u kocku. Kolika je duljina brida kocke?

A. 5 cm

B. 7.48 cm

C. 16.12 cm

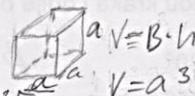
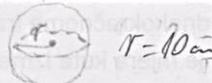
D. 20 cm

$$V_0 = \frac{4}{3}r^3\pi$$

$$V_k = \frac{4}{3}10^3\pi$$

$$V_0 = V_k \Rightarrow a^3 = 4188.79020513$$

$$a = 16.11991954$$

- A.
 B.
 C.
 D.

7. Zadane su funkcije $f(x) = x^2 + 1$ i $g(x) = 2x - 7$. Koliko je $(f \circ g)\left(-\frac{1}{2}\right)$?

A. -63

B. -47

C. 49

D. 65

$$(f \circ g)(x) = f(g(x)) = f(2x - 7) = (2x - 7)^2 + 1$$

$$(f \circ g)\left(-\frac{1}{2}\right) = \left[2\left(-\frac{1}{2}\right) - 7\right]^2 + 1 = 65$$

- A.
 B.
 C.
 D.

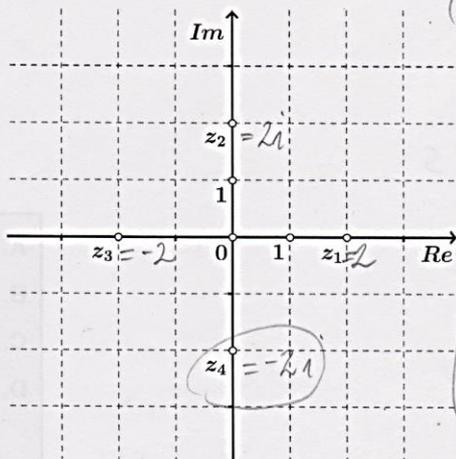
MAT A D-S038

01

Matematika

8. U kompleksnoj ravnini prikazani su kompleksni brojevi z_1, z_2, z_3, z_4 .

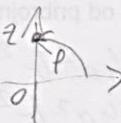

$k=0, z_0 = 2(\cos \frac{\pi}{6} + i \sin \frac{\pi}{6}) = 2(\frac{\sqrt{3}}{2} + \frac{1}{2}i) = \sqrt{3} + i$
 $k=1, z_1 = 2(\cos \frac{5\pi}{6} + i \sin \frac{5\pi}{6}) = 2(-\frac{\sqrt{3}}{2} + \frac{1}{2}i) = -\sqrt{3} + i$
 $k=2, z_2 = 2(\cos \frac{9\pi}{6} + i \sin \frac{9\pi}{6}) = 2(\cos \frac{3\pi}{2} + i \sin \frac{3\pi}{2}) = -2i$

Prorijeraj:
 $z_4 = (-2i)^3 = -8i^3 = -8(-i) = 8i$

$z = 8i$

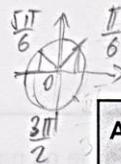
$r = |z| = \sqrt{8^2} = 8$

$\rho = \frac{\pi}{2}$

$z = 8(\cos \frac{\pi}{2} + i \sin \frac{\pi}{2})$

$\sqrt[3]{z} = \sqrt[3]{8} (\cos \frac{\frac{\pi}{2} + 2k\pi}{3} + i \sin \frac{\frac{\pi}{2} + 2k\pi}{3})$

Za koji od tih brojeva vrijedi $z^3 = 8i$?

- A. za z_1
- B. za z_2
- C. za z_3
- D. za z_4

- A.
  - B.
  - C.
  - D.
- $k=0,1,2$

9. U jednakokračnome trapezu duljine krakova jednake su duljini kraće osnovice. Ako je mjera kuta između kraka i jedne dijagonale 105° , kolika je mjera kuta između kraka i dulje osnovice?

- A. 20°
- B. 35°
- C. 45°
- D. 50°

$\beta = 105^\circ + x$

$\alpha + \beta = 180^\circ$

$\alpha + (105^\circ + x) = 180^\circ$

$\alpha + x = 75^\circ$

$\Delta ACD: |AD| = |DC| = b, \Rightarrow \angle A = \angle C = x$ (liko ili)

$2x + \beta = 180^\circ$

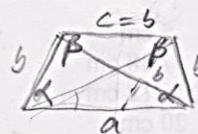
$2x + (105^\circ + x) = 180^\circ$

$3x = 75$

$x = 25^\circ$

$\alpha + 25^\circ = 75^\circ$

$\alpha = 50^\circ$

$\alpha + \beta = 180^\circ$

ΔABC (liko)

$\angle C = \angle A = x = \alpha - x$

interij i paralelnim krakima, vršini...

$\alpha + x = 75$

$2x + x = 75$

$3x = 75$

$x = 25 \Rightarrow \alpha = 50^\circ$

- A.
- B.
- C.
- D.

MAT A D-S038

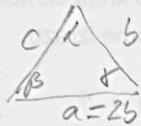
01

Matematika

Matematika

10. Duljine stranica trokuta su a, b, c i mjere nasuprotnih kutova su α, β, γ .
Koja od navedenih tvrdnja vrijedi za trokut u kojemu je $a = 2b$?

- A. $\gamma > \beta$
- B. $\alpha = 2\beta$
- C. $b > c$
- D. $b = c$

$a > b \Rightarrow \alpha > \beta$
- ne jednakostranični trokut
 $b + c > a$
 $b + c > 2b$
 $c > b \Rightarrow \gamma > \beta$

- A.
- B.
- C.
- D.

11. Vektori $\vec{a} = 3\vec{i} - 4\vec{j}$ i $\vec{b} = x\vec{i} + 9\vec{j}$ međusobno su okomiti.

Koliko je puta duljina vektora $\vec{b}$ veća od duljine vektora $\vec{a}$?

- A. 1.5 puta
- B. 2 puta
- C. 2.25 puta
- D. 3 puta

$$\vec{a} \perp \vec{b}$$

$$\vec{a} \cdot \vec{b} = 0 \Rightarrow 3x + (-4)9 = 0 \quad \begin{cases} 3x = 36 \\ x = 12 \end{cases}$$

$$|\vec{a}| = \sqrt{3^2 + (-4)^2} = 5$$

$$|\vec{b}| = \sqrt{12^2 + 9^2} = 15$$

$$\frac{|\vec{b}|}{|\vec{a}|} = 3 \Rightarrow |\vec{b}| = 3|\vec{a}|$$

- A.
- B.
- C.
- D.

12. Zbroj recipročnih vrijednosti rješenja kvadratne jednadžbe $x^2 + mx + 2m + 3 = 0$ jednak je 10. Kojemu od navedenih intervala pripada realan broj m ?

- A. $(-4, -2)$
- B. $(-2, 0)$
- C. $(0, 2)$
- D. $(2, 4)$

$$\frac{1}{x_1} + \frac{1}{x_2} = 10$$

$$\frac{x_2 + x_1}{x_1 x_2} = 10$$

$$-\frac{b}{c} = 10$$

$$-\frac{b}{c} = 10$$

$$-\frac{m}{2m+3} = 10 \quad | \quad m \neq -\frac{3}{2}$$

$$-m = 20m + 30$$

$$21m = -30$$

$$m = -\frac{10}{7}$$

$$m \approx -1.42857$$

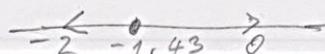
$$m = -1.43$$

- A.
- B.
- C.
- D.

MAT A D-S038

01

Matematika

13. Zadan je izraz $\left(\frac{a+1}{5a-a^2} + \frac{2a+2}{a^2-25}\right) : \frac{a+1}{a^2+10a+25}$ za sve vrijednosti

realnoga broja a za koje je definiran. Odredite brojnik do kraja skraćenoga razlomka nakon provedenih računskih operacija u zadanome izrazu.

A. a
 B. $a+5$
 C. $a+9$
 D. 6

$$\left(\frac{a+1}{a(5-a)} + \frac{2(a+1)}{(a-5)(a+5)}\right) : \frac{a+1}{(a+5)^2} =$$

$$\frac{-(a+1)(a+5) + 2a(a+1)}{a(a-5)(a+5)} \cdot \frac{(a+5)^2}{(a+1)} =$$

$$\frac{-a-5+2a}{a(a-5)} \cdot (a+5) = \frac{(a-5)(a+5)}{a(a-5)} = \frac{a+5}{a}$$

- A.
 B.
 C.
 D.

14. Pakiranje sadržava 750 mL insekticida. Otopina za prskanje dobiva se tako da se 1.5 mL insekticida pomiješa s 2 L vode. Za prskanje površine od jednoga metra kvadratnoga potrebno je 250 mL otopine.

Kolika je površina poprskana ako je iskorišteno cijelo pakiranje insekticida?

- A. 7 m^2
 B. 250 m^2
 C. 4003 m^2
 D. $875 000 \text{ m}^2$

→ otopina: $750 \text{ mL} + 1000000 \text{ mL} = 1000750 \text{ mL}$
 $1000750 : 250 = 4003 \text{ m}^2$

insekticida: 750 mL

otopina: 1.5 mL + 2L = 2001,5 mL

$P = 1 \text{ m}^2 \Rightarrow 250 \text{ mL otopine}$

$750 : 1.5 = 500 \text{ L} \Rightarrow 500 \cdot 2 = 1000 \text{ L} = 1000000 \text{ mL}$

- A.
 B.
 C.
 D.

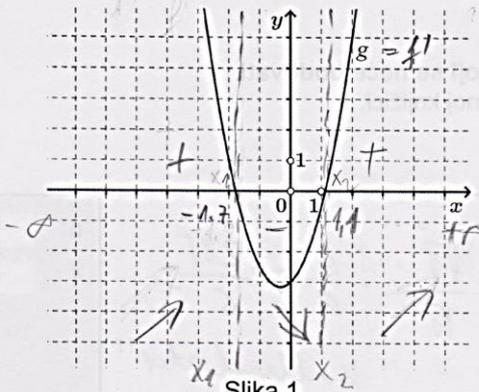
MAT A D-S038

01

Matematika

15. U koordinatnome sustavu prikazan je graf funkcije g .

Slika 1.

it aksiidme točke -> točke ekstema

Koji je od prikazanih grafova graf funkcije čija je derivacija prikazana na slici 1.?

$$f(x) = a(x-x_1)(x-x_2)(x-x_3)$$

$$f(x) = ax^3 + bx^2 + cx + d$$

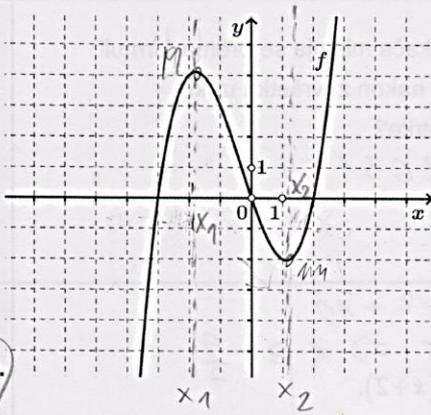
$$f'(x) = g(x) = 3ax^2 + 2bx + c$$

-∞   x₁   x₂   +∞

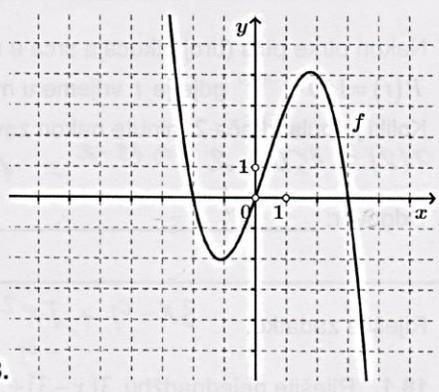
$g=f'$	+	-	+
f	↗	↘	↗

- A.
- B.
- C.
- D.

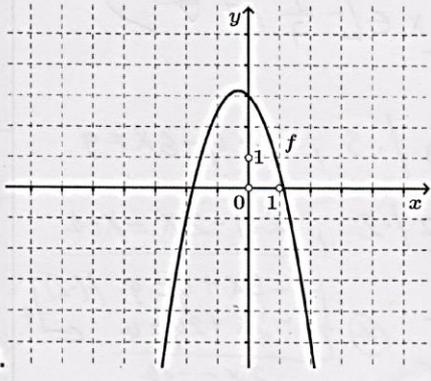
A.

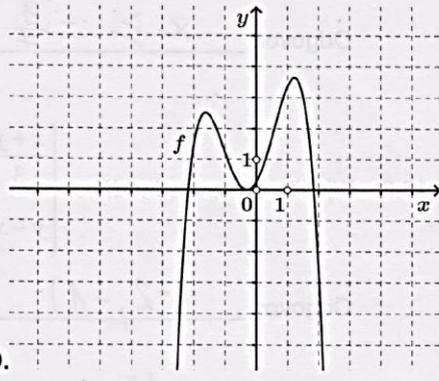
B.

C.

D.

MAT A D-S038

01

Matematika

II. Zadatci kratkoga odgovora

U sljedećim zadacima odgovorite kratkim odgovorom.
 Za pomoć pri računanju upotrebljavajte **list za koncept koji se neće bodovati**.
 Odgovore upišite **samo** na predviđeno mjesto u ovoj ispitnoj knjižici.
 Ne popunjavajte prostor za bodovanje.

16. Izračunajte $\frac{\sqrt{11+\frac{2}{5}}}{3 \cdot 0.4} = \frac{\sqrt{\frac{57}{5}}}{3 \cdot \frac{2}{5}} = \frac{\sqrt{57} \cdot \sqrt{5}}{\sqrt{5} \cdot \sqrt{5}} \cdot \frac{5}{6} = \frac{\sqrt{285}}{6} =$

Odgovor: 2.813657169 "kalkulator"

0
1
bod

17. Nakon utrke puls (broj otkucaja srca u minuti) trkača mijenja se prema formuli $P(t) = 150 \cdot 2^{-0.13t}$ gdje je t vrijeme u minutama nakon završetka utrke.
 Koliki je puls trkača 2 minute nakon završetka utrke?

$P(2) = 150 \cdot 2^{-0.13 \cdot 2} = 125.2631879$

Odgovor: 125

0
1
bod

18. Riješite zadatke. $3x - 9 + \sqrt{x^2} \leq \sqrt{x^2} + 10$
 $-9 \leq 7x \Rightarrow x \geq -\frac{9}{7}$

18.1. Riješite nejednadžbu $3(x-3) + 5x^2 \leq 5x(x+2)$.

Odgovor: $x \geq -\frac{9}{7}$, $x \in [-\frac{9}{7}, +\infty)$

0
1
bod

18.2. Riješite sustav jednačba $\begin{cases} \frac{x+y}{3} - 2x = 3 \\ y - x = \frac{1}{2}x + 2 \end{cases}$

Odgovor: $(-2, -1)$

0
1
bod

CASIO fx-991ESPLUS direktno računalo

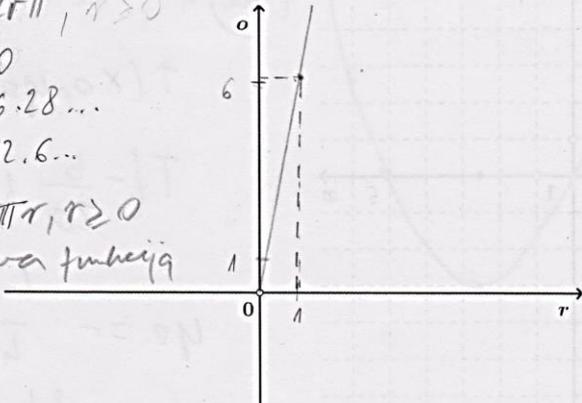
MAT A D-S038

$\begin{bmatrix} 1 & -5 & = & 1 & = & 9 \\ 2 & -3 & = & 2 & = & 4 \end{bmatrix} \begin{matrix} x = -2 \\ y = -1 \end{matrix}$

02

Matematika

Matematika

<p>19. Riješite zadatke. $PR = d(P,R) = \sqrt{(5-2)^2 + (-\frac{3}{5} - \frac{2}{5})^2} = \sqrt{9+1} = \sqrt{10}$</p> <p>19.1. U koordinatnome sustavu u ravni zadane su točke $P(2, \frac{2}{5})$ i $R(5, -\frac{3}{5})$. Izračunajte njihovu udaljenost.</p> <p>Odgovor: $\sqrt{10}$</p>	<p>0 ☐</p> <p>1 ☐</p> <p>bod</p>
<p>19.2. U koordinatnome sustavu prikažite graf funkcije ovisnosti opsega kružnice $o(r)$ o polumjeru $r, r \geq 0$.</p> <p>$o(r) = 2r\pi, r \geq 0$ $o(0) = 0$ $o(1) = 6.28 \dots$ $o(2) = 12.6 \dots$ $o(r) = 2\pi r, r \geq 0$ - linearna funkcija</p> 	<p>0 ☐</p> <p>1 ☐</p> <p>bod</p>
<p>20. Riješite zadatke. $3^{2a-1} \cdot (3^4)^{-a} \cdot (3^3)^{-1} = 3^{2a-1-4a-3} = 3^{-2a-4}$</p> <p>20.1. Napišite $\frac{3^{2a-1}}{81^a} \cdot 27^{-1}$ u obliku potencije s bazom 3.</p> <p>Odgovor: 3^{-2a-4}</p>	<p>0 ☐</p> <p>1 ☐</p> <p>bod</p>
<p>20.2. Izračunajte $1+i+i^2+i^3+i^4+i^5+i^6+i^7+i^8+i^9$ gdje je i imaginarna jedinica. $1+i+(-1)+(-i)+1+i+(-1)+(-i)+1+i = 1+i$</p> <p>Odgovor: $1+i$</p> <p>(ili) kalkulator MODE 2: complex</p> <p>$i^2 = -1$ $i^3 = -i$ $i^4 = 1$</p>	<p>0 ☐</p> <p>1 ☐</p> <p>bod</p>
<p>MAT A D-S038</p>	 <p>02</p>

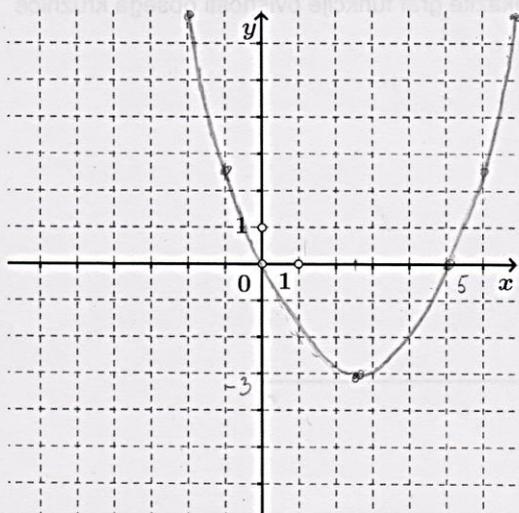
Matematika

21. Zadana je kvadratna funkcija $f(x) = 0.48x^2 - 2.4x$.

21.1. Odredite minimalnu vrijednost funkcije f .

Odgovor: -3

21.2. U zadanome koordinatnom sustavu nacrtajte graf funkcije f .

$$f'(x) = 0$$

$$2 \cdot 0,48x - 2,4 = 0$$

$$x = \frac{5}{2}$$

$$f\left(\frac{5}{2}\right) = 0,48 \cdot \left(\frac{5}{2}\right)^2 - 2,4 \cdot \frac{5}{2} = -3$$

$$f_{\min}(x) = -3$$

(ili) $f_{\min}(x) = y_0$

$$T(x_0, y_0)$$

$$T\left(-\frac{b}{2a}, \frac{4ac - b^2}{4a}\right)$$

$$y_0 = -\frac{(-2,4)^2}{4 \cdot 0,48} = -3$$

$$x_0 = -\frac{-2,4}{2 \cdot 0,48} = \frac{5}{2}$$

$$T\left(\frac{5}{2}, -3\right)$$

$$x_{1/2} = \frac{-b \pm \sqrt{b^2 - 4ac}}{2a}$$

(ili)

$$0,48x^2 - 2,4x = 0$$

$$x(0,48x - 2,4) = 0$$

$$x_1 = 5, \quad x_2 = 0$$

$$x_0 = \frac{x_1 + x_2}{2} = \frac{5}{2} = 2,5$$

$$f(-1) = f(6) = 2,88$$

$$f(-2) = f(7) = 6,72$$

$$T(2,5, -3)$$

MATA D-S038

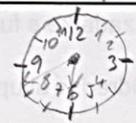
02

Matematika

x - broj minuta koje su protekle od 7:00 sati
- od 7:00 do 8:00 sati je $1h = 60min$

22. Riješite zadatke.

22.1. Koje vrijeme pokazuje sat u trenutku u kojemu vrijedi tvrdnja
Za pola sata će broj minuta koje nedostaju do 8:00 sati biti četiri puta veći
od broja minuta koje su protekle od 7:00 sati?

Odgovor: 6 sati i 42 minute

$$\begin{aligned} \text{mijet: } 60 - x &= 4x \\ 5x &= 60 \\ x &= 12 \end{aligned}$$

0	☐
1	☐
bod	

22.2. Broj stanovnika u nekome gradu svake se godine povećao za isti postotak u odnosu na prethodnu godinu. Za šest se godina broj stanovnika povećao s 1 635 000 na 2 010 000 stanovnika. Koliko posto iznosi godišnje povećanje broja stanovnika toga grada?

Odgovor: 3.5%

$$2010000 = 1635000 \cdot 2.6$$

0	☐
1	☐
bod	

23. Riješite jednačbe.

23.1. Riješite jednačbu $\sqrt{x+8} - x = 2$. $x+8 \geq 0, x \geq -8$

Odgovor: $x = 1$

$$\begin{aligned} x+8 &= (x+2)^2 \\ x+8 &= x^2+4x+4 \\ x^2+3x-4 &= 0 \\ x_1 &= -4, \quad x_2 = 1 \end{aligned}$$

0	☐
1	☐
bod	

23.2. Riješite jednačbu $\log_3 \log_2 (x-5) = 1$.

Odgovor: $x = 13$

$$\begin{aligned} \sqrt{-4+8+4} &= 2 & \sqrt{1+8-1} &= 2 \\ 6 &\neq 2 & 2 &= 2 \\ \text{- nije rj.} & & \text{- je rj.} & \end{aligned}$$

0	☐
1	☐
bod	

$$\log_3 \log_2 (x-5) = \log_3 3^1, \text{ mijet: } \log_2 (x-5) > 0, a=2 > 1$$

$$\log_2 (x-5) = 3$$

$$\begin{aligned} x-5 &= 2^3 \\ x &= 8+5 \\ x &= 13 \text{ je rj.} \end{aligned}$$

$$\begin{aligned} x &> 1+5 \\ x &> 6 \end{aligned}$$

MAT A D-S038

02

Matematika

<p>24. Riješite zadatke s funkcijama.</p> <p>24.1. Odredite skup svih vrijednosti (sliku) funkcije $f(x) = 2 - \sqrt{x}$.</p> <p>Odgovor: $[-\infty, 2]$</p> <p>$\text{Im}f = [-\infty, 2]$</p>		<p>$x \geq 0, D_f = [0, +\infty)$</p> <p>za $x=0, f(0) = 2 \quad (0, 2)$</p> <p>$f(x) = 0, 2 - \sqrt{x} = 0, \sqrt{x} = 2 \quad \quad ^2 = x$</p> <p>$x = 4 \quad (4, 0)$</p>	<p>0 ☐</p> <p>1 ☐</p> <p>bod</p>
<p>24.2. Napišite nultočku funkcije $f(x) = a^x - b$ uz pomoć brojeva a i b pri čemu su brojevi $a > 1$ i $b > 0$.</p> <p>Odgovor: $(\log_a b, 0)$</p> <p>$f(x) = 0 \Rightarrow a^x - b = 0$</p> <p>$a^x = b \quad \quad \log_a$</p> <p>$\log_a a^x = \log_a b \Rightarrow x = \log_a b$</p>		<p>$y = a^x$</p>	<p>0 ☐</p> <p>1 ☐</p> <p>bod</p>
<p>25. Riješite zadatke.</p> <p>25.1. Opseg paralelograma iznosi 39 cm, a duljine visina paralelograma odnose se kao 5 : 8. Odredite duljinu kraće stranice toga paralelograma.</p> <p>Odgovor: 7.5 cm</p>		<p>$0 = 39 \text{ cm}$</p> <p>$b = ?$</p> <p>$39 = 2(a+b)$</p> <p>$0 = 2a + 2b$</p> <p>$a+b = 19.5$</p> <p>$v_a : v_b = 5 : 8$</p> <p>$\Delta AXD \sim \Delta YCD$</p> <p>$v_a : v_b = b : a = 5 : 8$</p> <p>$b = 1.5 \cdot 5 = 7.5$</p> <p>$b = 5k, a = 8k$</p> <p>$5k + 8k = 19.5 \Rightarrow k = 1.5$</p>	<p>0 ☐</p> <p>1 ☐</p> <p>bod</p>
<p>25.2. Za kupovinu dvaju proizvoda trgovina daje na blagajni popust 30 % na jeftiniji proizvod. Kupac je dva proizvoda uz taj popust platio 374.23 kn. Kolika je najveća moguća cijena jeftinijega proizvoda prije popusta obračunatoga na blagajni?</p> <p>Odgovor: 220.13 kn</p>		<p>$x > y$</p> <p>$x + 70\% y = 374.23$</p> <p>$x = 374.23 - 0.7y$</p> <p>$374.23 - 0.7y > y$</p> <p>$1.7y < 374.23$</p> <p>$y < 220.1352 \dots$</p> <p>$y < 220.14$</p> <p>- najveća moguća cijena je : 220.13 kn</p>	<p>0 ☐</p> <p>1 ☐</p> <p>bod</p>
<p>x... 1. proizvod</p> <p>y... 2. proizvod</p> <p>- popust na y je 30% i tražimo ga</p> <p>prodaje za 70% njegove vrijednosti:</p> <p>$y - 30\% y = 70\% y$</p> <p>- najveća moguća cijena je : 220.13 kn</p>			

MAT A D-S038

02

Matematika

26. Riješite zadatke.

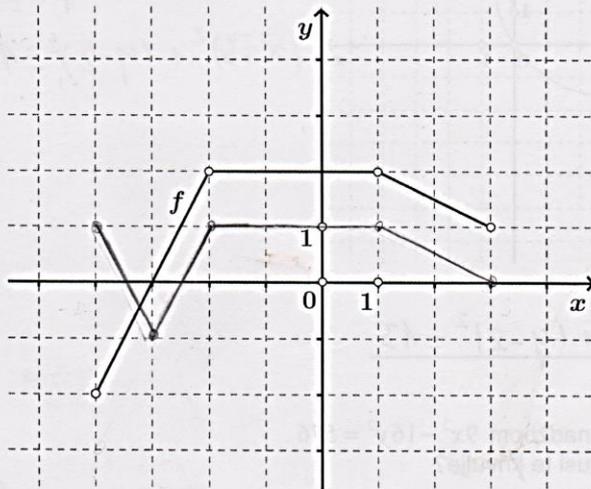
26.1. Trigonometrijskoj funkciji $f(x) = A \cos(Bx)$ su točke $P(0, 3)$ i $R(2\pi, -3)$ susjedni maksimum i minimum. Odredite brojeve A i B .

Odgovor: $A = 3$, $B = \frac{1}{2}$

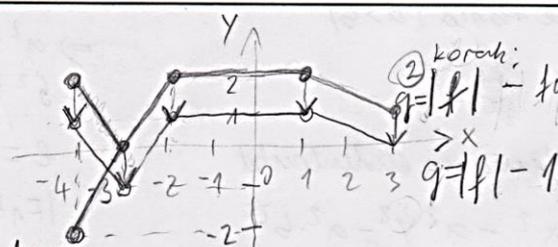
$f(0) = 3$
 $P(0, 3) \dots 3 = A \cos(B \cdot 0)$
 $3 = A \cos 0 \Rightarrow A = 3$
 $R(2\pi, -3) \dots -3 = 3 \cos(B \cdot 2\pi)$
 $\cos(2B\pi) = -1 \Rightarrow 2B\pi = \pi$
 $B = \frac{1}{2}$

0	☐
1	☐
bod	

26.2. U zadanome koordinatnome sustavu prikazan je graf funkcije f definirane na intervalu $[-4, 3]$. U tome koordinatnom sustavu nacrtajte graf funkcije $g(x) = |f(x)| - 1$.

0	☐
1	☐
bod	

① korak: $f(x)$ - zadana funkcija (istaknemo nultočku tj. f)

② korak: $g = |f| - 1$ - funkcija apsolutne vrijednosti (negativne vrijednosti f je f na intervalu $[-4, -3]$ tj. aps. vrijednosti "prevrati" u pozitivne - točke su simetrične neosobnom $max-os$)

MAT A D-S038

③ korak: $g = |f| - 1$ (translativamo svaku točku grafa f je apsolutne vrijednosti, pomaknemo, za jednu jedinicu dole i dobijemo graf g)

Matematika

27. Riješite zadatke.

27.1. Koja je jednačba pravca koji prolazi točkom $T(\sqrt{3}, -2)$, a s osi x zatvara kut 60° ?

$$y - y_1 = k(x - x_1)$$

$$k = \tan \alpha \Rightarrow k = \tan 60^\circ = \sqrt{3}$$

$$y + 2 = \sqrt{3}(x - \sqrt{3})$$

$$y = \sqrt{3}x - 5$$

Odgovor: $y = \sqrt{3}x - 5$

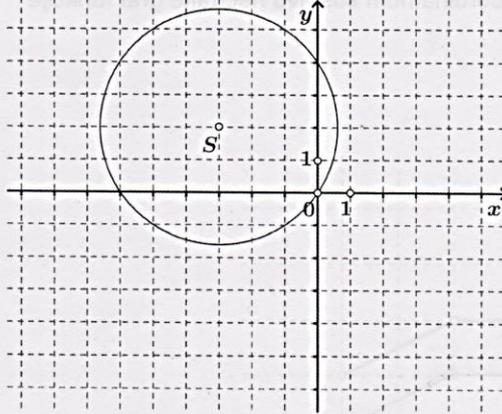
0

1

bod

27.2. Koja je jednačba kružnice prikazane na slici?

$$(x - r)^2 + (y - q)^2 = r^2$$

$$r = |AS|$$

$S(-3, 2)$ - središte, $A(0, 0)$ - ishodište

$$(x + 3)^2 + (y - 2)^2 = r^2$$

$A(0, 0) \dots 9 + 4 = r^2$

$$r^2 = 13$$

$$(x + 3)^2 + (y - 2)^2 = 13$$

Odgovor: $(x + 3)^2 + (y - 2)^2 = 13$

0

1

bod

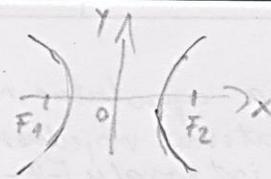
27.3. Krivulja je zadana jednačbom $9x^2 - 16y^2 = 576$. Koliko su udaljeni fokusi te krivulje?

Odgovor: 20

0

1

bod

- hiperbola ($a > b$)

$$\frac{x^2}{a^2} - \frac{y^2}{b^2} = 1$$

c - linearni ekscentricitet

$$b^2 x^2 - a^2 y^2 = a^2 b^2$$

$$\Rightarrow a^2 = 64$$

$$b^2 = 36$$

$$c = \sqrt{64 + 36} = 10$$

$$|F_1 F_2| = 2c = 2 \cdot 10 = 20$$

fokusi $F(\pm c, 0)$
 $|F_1 F_2| = 2c$

$$c = \sqrt{a^2 + b^2}$$

MAT A D-S038

$$9 \cdot 16 = 576$$

$$144 \neq 576$$

02

$$9x^2 - 16y^2 = 576 \quad | : 576$$

$$\frac{x^2}{64} - \frac{y^2}{36} = 1 \Rightarrow c = \sqrt{64 + 36} = 10 \Rightarrow |F_1 F_2| = 2 \cdot 10 = 20$$

Matematika

$$3^3 - 3 \cdot 3^2 \cdot x + 3 \cdot 3 \cdot x^2 - x^3 = 12 - 4x$$

$$27 - 27x + 9x^2 - x^3 - 12 + 4x = 0$$

$$-x^3 + 9x^2 - 23x + 15 = 0$$

X-991ES PLUS - direkno računalo: MODE, 5:EQN, 4: $ax^3 + bx^2 + cx + d = 0$

<p>28. Riješite zadatke. $[-1 = 9 = -23 = 15 =]$ (ili) $(3-x)^3 = 4(3-x)$ $x_1=1, x_2=5, x_3=3$ 28.1. Napišite sva rješenja jednadžbe $(3-x)^3 = 12-4x$. Odgovor: <u>1, 3, 5</u></p>	<p>0 ☐ 1 ☐ bod</p>
<p>28.2. Riješite nejednadžbu $2^{2x+1} + 4^x < 24$ i napišite rješenje uz pomoć intervala. Odgovor: <u>$x \in (-\infty, \frac{3}{2})$</u></p>	<p>0 ☐ 1 ☐ bod</p>
<p>28.3. U boci je 6 litara 30 %-tnoga alkohola. Nakon što je ishlapila dvostruko veća količina alkohola nego što je ishlapilo vode, u boci je ostao 25 %-tni alkohol. Koliko je litara tekućine ostalo u boci? Odgovor: <u>5.28</u> L</p>	<p>0 ☐ 1 ☐ $\frac{110\% \cdot 6}{125\%} = 5,28$ bod</p>

(ili)

30% od 6 l = $0,3 \cdot 6 = 1,8$ l je količina alkohola u boci
 $6 - 1,8 = 4,2$ l je količina vode u boci
 - mijenja se količina alkohola u boci, ostalo 25% u boci
 - ishlapila je dvostruko veća količina alkohola od vode:
 alkohol = 2 · voda $\Rightarrow a = 2v$
 - ostalo tekućine: $6 - a$ alkohola + vode (*)
 ostalo alkohola: $1,8 - a$
 ostalo vode: $4,2 - v$
 $\left. \begin{array}{l} 6(1,8 - a) = 2(4,2 - v) \end{array} \right\} \frac{6(1,8 - 2v) = 2(4,2 - v) | :2}{3(1,8 - 2v) = 4,2 - v \Rightarrow v = 0,24}$
 (ili) 25% od $6 - (a + v) = 1,8 - a$
 $0,25 \cdot (6 - 3v) = 1,8 - 2v$

$1,5 - 0,75v = 1,8 - 2v$
 $1,25v = 0,3$

$v = 0,24$
 $a = 0,48$
 $6 - (a + v) = 6 - (0,24 + 0,48) = 6 - 0,72 = 5,28$

MAT A D-S038

Matematika

III. Zadatci produženoga odgovora

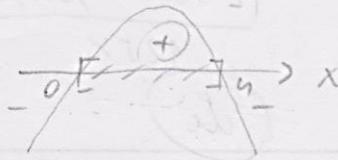
U 29. i 30. zadatku napišite kemijskom olovkom **postupak** rješavanja i **odgovor** na predviđeno mjesto u ovoj ispitnoj knjižici. Prikažite sav svoj rad (skice, postupak, račun).
Ako dio zadatka riješite napamet, objasnite i napišite kako ste to učinili.
Ne popunjavajte prostor za bodovanje.

29. Riješite zadatke.

29.1. Odredite područje definicije (domenu) funkcije

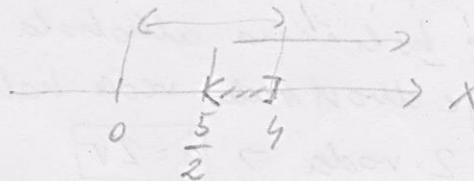
$$f(x) = \sqrt{4x - x^2} + \log(2x - 5).$$

$$1^{\circ} \quad 4x - x^2 \geq 0 \quad \text{i} \quad 2^{\circ} \quad 2x - 5 > 0$$
$$x(4 - x) \geq 0 \quad \quad \quad x > \frac{5}{2}$$
$$x_1 = 0, \quad x_2 = 4$$

$$0 \leq x \leq 4$$

$1^{\circ} \cap 2^{\circ}$:

$$D_f = \left(\frac{5}{2}, 4 \right]$$

Odgovor: $\left(\frac{5}{2}, 4 \right]$

0
1
2

bod

MAT A D-S038

02

Matematika

29.2. Napišite jednađbu tangente na graf funkcije $f(x) = \frac{3x-1}{x+2}$ u točki s apscisom 5.

$$T(5, y) \quad , \quad t... y = kx + l \quad , \quad k = f'(5)$$

$$f(5) = \frac{3 \cdot 5 - 1}{5 + 2} = \frac{14}{7} = 2$$

$$T(5, 2)$$

$$f'(x) = \frac{3(x+2) - (3x-1)}{(x+2)^2} = \frac{3x+6-3x+1}{(x+2)^2} = \frac{7}{(x+2)^2}$$

$$f'(5) = \frac{7}{(5+2)^2} = \frac{7}{49} = \frac{1}{7}$$

$$t... y - y_1 = f'(x_1) \cdot (x - x_1) \quad , \quad T(x_1, y_1)$$

$$y - 2 = \frac{1}{7} (x - 5) \quad | \cdot 7$$

$$7y - 14 = x - 5$$

$$x - 7y + 9 = 0 \quad \dots \text{implicitni oblik}$$

$$y = \frac{1}{7}x + \frac{9}{7} \quad \dots \text{explicitni oblik}$$

Odgovor: $x - 7y + 9 = 0$

0
1
2

bod

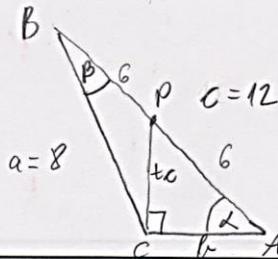
MAT A D-S038

02

Matematika

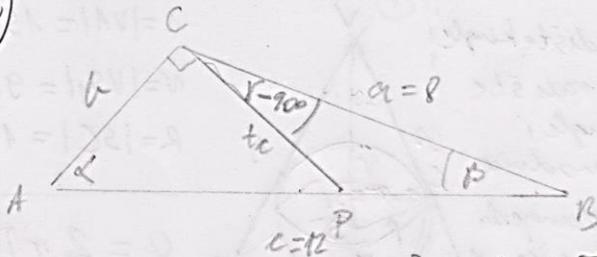
$$\cos \alpha = \frac{b}{6} \dots \Delta APC$$

$$a^2 = b^2 + c^2 - 2bc \cos \alpha \dots \Delta ABC$$

$$\cos \alpha = \frac{b^2 + 12^2 - 8^2}{2 \cdot b \cdot 12}$$

29.4. U trokutu ABC čije su duljine stranica $|AB|=12$ cm i $|BC|=8$ cm težišnica iz vrha C okomita je na stranicu AC . Kolika je mjera kuta β u tome trokutu?

(ili)

$c = |AB| = 12$ cm, $a = |BC| = 8$ cm, $tc \perp AC$, $\beta = ?$

$\Delta APC \dots |AP|^2 = b^2 + tc^2$

$|AP| = \frac{1}{2} |AB| = \frac{1}{2} \cdot 12 = 6$ cm

$b^2 = 12^2 + 8^2 - 2 \cdot 12 \cdot 8 \cos \beta$

$tc^2 = 6^2 + 8^2 - 2 \cdot 6 \cdot 8 \cos \beta$

$tc^2 = 6^2 - b^2$

$36 - b^2 = 36 + 64 - 96 \cos \beta \quad |(-1)$

$b^2 = -64 + 96 \cos \beta$

$-64 + 96 \cos \beta = 144 + 64 - 192 \cos \beta$

$288 \cos \beta = 272$

$\cos \beta = \frac{17}{18}$

$\beta = 19^\circ 11' 17.29''$

Odgovor: $\beta = 19^\circ 11' 17''$

$\frac{b}{6} = \frac{b^2 + 144 - 64}{24b}$

$4b^2 = b^2 + 80$

$b^2 = \frac{80}{3}$

$b^2 = a^2 + c^2 - 2ac \cos \beta$

$\cos \beta = \frac{8^2 + 12^2 - \frac{80}{3}}{2 \cdot 8 \cdot 12}$

$\cos \beta = \frac{17}{18}$

$\beta = 19^\circ 11' 17.29''$

0
1
2
3
bod

MAT A D-S038

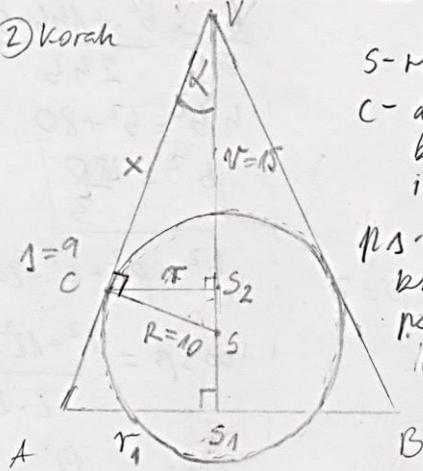

02

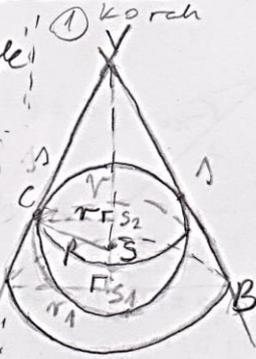
Matematika

30. Zadan je šuplji uspravni stožac s izvodnicama duljine 15 cm te visinom duljine 9 cm. U njega je stavljena kugla polumjera 10 cm koja dira samo izvodnice stošca. Kolika je duljina kružnice u kojoj se dodiruju kugla i plašt stošca?

② Korak

S - središte kugle
C - diralište kugle i izvodnice
r1 - tangenta kružnice polumjera R = 10
S1 - središte osnovice (kružnica)

① Korak

$$s = |VA| = 15 \text{ cm}$$

$$v = |VS_1| = 9 \text{ cm}$$

$$R = |SC| = 10 \text{ cm}$$

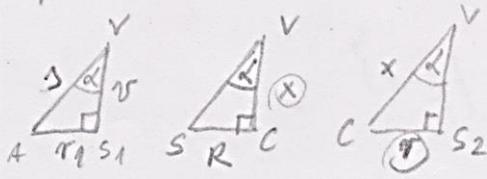
$$O = 2 \pi r_1 \dots ?$$

ΔVCS_1 pravokutan ($\angle C = 90^\circ$)
S1 - središte osnovice (kružnica)

$r = |CS_2|$ ... polumjer sfere (kružnice) u kojoj se dodiruju kugla i plašt stošca

- pravokutan ΔAS_1V : $r_1^2 = s^2 - v^2$

$$r_1 = \sqrt{15^2 - 9^2} = 12$$

- ličnost trokuta:

$\Delta AS_1V \sim \Delta SCV$ (povećak k-k : $\angle AVS_1 = \angle SVC = \alpha$)

ili

$$\left. \begin{aligned} \operatorname{tg} \alpha &= \frac{r_1}{v} \\ \operatorname{tg} \alpha &= \frac{R}{x} \end{aligned} \right\} \frac{r_1}{v} = \frac{R}{x} \Rightarrow x = \frac{R \cdot v}{r_1} = \frac{10 \cdot 9}{12} = \frac{15}{2}$$

$\Delta AS_1V \sim \Delta VCS_2$ (povećak k-k : $\angle AVS_1 = \angle CVS_2 = \alpha$)

$$\left. \begin{aligned} \sin \alpha &= \frac{r_1}{s} \\ \sin \alpha &= \frac{r}{x} \end{aligned} \right\} \frac{r_1}{s} = \frac{r}{x} \Rightarrow r = \frac{r_1 \cdot x}{s} = \frac{12 \cdot \frac{15}{2}}{15}$$

$$r = \frac{12 \cdot 15}{2 \cdot 15} = 6 \text{ cm}$$

MAT A D-S038

02

$$O = 2 \cdot 6 \pi$$

$$O = 12 \pi \text{ cm}$$

Matematika

Matematika

(di)

$$\cos \alpha = \frac{r}{1}$$

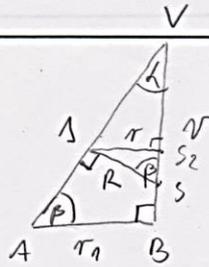
$$\cos \alpha = \frac{9}{15}$$

$$\cos \alpha = \frac{3}{5}$$

$$\alpha = 53^\circ 7' 48.37''$$

$$\beta = 90^\circ - 53^\circ 7' 48.37''$$

$$\beta = 36^\circ 52' 11.63''$$

$$\sin \beta = \frac{r}{R}$$

$$r = 10 \cdot \sin 36^\circ 52' 12''$$

$$r = 6 \text{ cm}$$

$$O = 2 \cdot r \pi$$

$$O = 2 \cdot 6 \pi$$

$$O = 12 \pi \text{ cm}$$

Odgovor: 12π

0
1
2
3
4
bod

MAT A D-S038

02